

איש בודד במערכה סוערת

לבד הוא עמד בשדה התעופה וקיבל את פניהם של מאות ואלפי עולים שהגיעו ארצה. זה היה בראשית שנות ה-70, כאשר נושא הקליטה טרם היה לפופולארי. מדי לילה כיתת את רגליו בין ריכוזי העולים שהגיעו מברית המועצות פתח "חיידרים", אירגן בריתות מילה וסדרי פסח ציבוריים. זהו סיפורו של איש בודד, החסיד בעל מסירות הנפש הרב אהרן חזן, שעמד במערכה סוערת למען יהדותם של עולים

מאת: שניאור זלמן ברגר

הבאים. התחלתי אפוא לקבל את פני העולים עם החבילות שבידי. לא חלף זמן רב, ושוב הגיעו אנשי האבטחה ושאלו לפשר מעשי במקום. השבתי כי הגעתי עם חבר כנסת, אך כשביקשתי למצוא אותו ראיתי כי הוא נעלם מהשטח...

"אין צורך להוסיף כי גם אני סולקתי משם מיידית, אך לא נכנעתי וכעבור זמן לא רב חזרתי לעמוד במקום, והפעם עם דוכן מסודר וקבוע כשמעליו שלט גדול ומאיר עינים ברוסית ובאידיש: 'פה מחלקים חינם טליתות ותפילין'..."

אם תרצו, זהו סודו כוחו של החסיד הרב אהרן חזן, תושב בני ברק, שעבר מזה זמן את גיל הגבורות לאורך ימים ושנים טובות. זקן לבן וארוך משווה לו הדרת פנים, זכרונו צלול וסיפוריו קולחים.

בספרו "נגד הזרם", החליט להפשיל שרוולים ולתת מענה ראוי.

הוא החל לברר מתי מגיעות טיסות מאירופה המביאות עמהן עולים מברית המועצות, ובכל פעם שנחתה טיסה עם עולים חדשים, הוא התייצב בשדה התעופה עם חבילות של סידורים, חומשים, טליתות ותפילין, והחל לחלקם לעולים החדשים, בעוד הוא מעודד אותם לעבור לגור בערים בהם קיימות קהילות שומרי מצוות.

בתחילה לא השיחו בו כל כך. אולי זלזלו בו וביכולתו, אולם חודש ימים לאחר מכן, החלו הממונים על הקליטה בשדה התעופה להבחין בכוח השפעתו, ומיד שלחו מאבטחים כדי לסלקו מהשטח...

"נסעתי פעם בלוויית חבר כנסת מאגודת ישראל" – נזכר ר' אהרן בראיון ל"בית משיח" – והוא נסע עמי לשדה התעופה, ובזכות היותו ח"כ, נכנסו שנינו לטרמינל

היה זה בראשית שנות ה-70, כאשר נפרץ סדק בחומת הברזל של רוסיה, ובעדו יצאו עולים רבים שבחלקם הגיעו לארץ הקודש. מי שקיבלו את פניהם היו אנשי הסוכנות היהודית וחברי קיבוצים שעבדו ללא לאות כדי לכוון את העולים לישובים רחוקים מתורה ומצוות. בד בבד שטפו הללו את מוחם בדעות אנטי דתיות. הארגונים הדתיים לא פעלו כלל בתחום הקליטה, וכך הזירה נותרה פתוחה לאנשי הסוכנות והקיבוצים.

החסיד הרב אהרן חזן, האיש שעמד ללא חת ולחם בשלטון הקומוניסטי, ראה כי כך הם פני הדברים והחליט להשיב מלחמה שעה. למרות שהוא עצמו היה 'עולה חדש' שהגיע זמן לא רב קודם לכן מברית-המועצות, עייף ורוצץ מהמאבקים הבלתי מתפשרים למען חינוכם הטהור של ילדיו וילדי ידידיו ומכריו (על כך מסופר באריכות

הרב אהרן חזן נואם בבית כנסת לעלי גרוזיה

מרוסיה.

● **כיצד כל המפעל הזה החל?**

"זה היה תקופה קצרה לאחר שהגעתי ארצה. באתי בשיחה עם רבים מהעולים שהגיעו מברית המועצות וראיתי שהניתוק מיהדות שהיה להם ברוסיה, הותיר אותם ללא ידע מינימלי ביהדות.

"באותם ימים הייתי בעצמי 'עולה טרי' ולא הכרתי איש. בתמימותי הלכתי לרבנים שונים ואמרתי להם שיש בקהילתם יהודים עולים שאפשר לפעול איתם. הרבנים התחמקו מהעניין ועד מהרה הבנתי כי אצטרך לפעול לבד."

אומר ועושה. הרב אהרן חזן נסע לשכונת גבעת אולגה שבחדרה, שם שוכנו עולים רבים, והחל להסתובב ברחובות השכונה במטרה למשוך את תשומת לבם. השיטה הצליחה; אחד העולים התפלל לראות יהודי בלבוש חרדי מסתובב בשכונה מצד לצד. הוא

ולהתמסר לפעילות עמם. מאז החל לשאת דברים בכנסים לעולים, ערך אלפי בריתות מילה, הכניס אלפי ילדי העולים למוסדות חינוך תורניים, חיתן זוגות רבים כדת ישראל והרביץ בהם תורה.

כל הארגונים לעולים ומוסדות החינוך לילדי העולים שהוקמו באותם שנים על-ידי כל החוגים החסידיים והליטאיים, עמדו בקשר עקבי ותמידי עם הרב חזן, כיוון שהרב חזן היה זה שהשפיע על ההורים להכניס את ילדיהם למוסדות חינוך התורניים.

הרבי מלך המשיח התעניין רבות בפעילותו של הרב אהרן חזן. וכאשר כמה מעולי רוסיה זכו להכנס ליחידות אצל הרבי, שאל אותם הרבי האם הם משתתפים בפעילות של הרב חזן למען יהדות רוסיה.

הרב חזן זכה לראות פרי טוב בעמלו, כאשר מושפעיו ומקורביו, ממשיכים בדרכו, בהפצת היהדות והחסידות בקרב העולים

במשך שנים ארוכות עמדו הוא וזוגתו מרת נחמה לאה חזן ע"ה, במסירות נפש וללא חת כנגד השלטון הקומוניסטי שכפה אותם לשלוח את 13 ילדיהם ל'שקולעי' הקומוניסטי. ביתם ברוסיה היה פתוח בפני כל יהודי אנשים רבים, ביניהם יהודים שהיו מבוקשים בידי השלטונות שהגיעו להסתתר מאנשי הנ.ק.וו. הארורים.

לאחר תלאות רבות הצליחו בני המשפחה לצאת את החומות הברורות של ברית-המועצות, ובערב ראש השנה תשכ"ז הגיעו צלחה לארץ הקודש. את קורות חייהם הסוערים מאחורי מסך הברזל העלו בני המשפחה עלי כתב בספר "נגד הזרם".

עם עלייתם של בני המשפחה לארץ הקודש, לא פסקה פעילותם הברוכה. הרב אהרן חזן ראה את המצב הרוחני של העולים וזה נגע ללב; הוא החליט לסייע בקליטה הרוחנית של העולים מברית המועצות

אשת חיל

עם ציון פעילותו של הרב חזן בקליטת העליה, יש להזכיר את רעייתו שעמדה לימינו בכל אותה תקופה, גידלה את הילדים לתורה ולחסידות, ויחד עם זאת סייעה במפעל הקליטה, כאשר קיבלה בביתה במאור פנים את כל הבאים.

כשהחלו גלי העליה מרוסיה להגיע לארץ החל משנת תשכ"ט, קיבלה בביתה מאות עולים חדשים, אותם ליוותה בחייהם החדשים. היא עזרה וייעצה בכל דבר. בביתה הפרטי אף ערכה במסירות את בריתות המילה; הכינה מיטות ומקום מנוחה, בישלה וניקתה. מדי שבת אף אירחה לסעודות עולים חדשים רבים.

אשת חיל!

עולים שלא אהבו את בואי למקום. האחראי במקום הקצה לי שתי דקות בלבד, אך דבריה של המורה לעברית שאמרה "אני לא יודעת כלום על פורים, הייתי שמחה לשמוע", פתחו בפני את האפשרות לדבר.

"פתחתי בסיפור חסידי בשילוב מילתא דבדיחותא והקהל המרותק ביקש לשמוע עוד ועוד. איש כבר לא התבונן בשעון והשיחה שלי בפני העולים נמשכה שעה ארוכה. בדברי הדגשתי את חשיבות החינוך היהודי האמיתי שמחוייבים לתת לילדים שלהם. 'מה שהקומוניסטים לא איפשרו לכם ללמוד, אני אסייע לכם ללמד את הילדים והנכדים שלכם מהי יהדות'.

"העולים התלהבו ובו במקום החליטו להקצות מקום לכתה בה הילדים ילמדו יהדות כל יום בשעות אחר הצהריים.

"שכרתי אפוא מורה שגר באזור ובכל יום לימד כמה עשרות ילדים יהדות ומצוות. כתת לימוד זו נמשכה שנים ארוכות".

הפעילות של הרב חזן החלה בגבעת אולגה אך התפשטה גם לערים נוספות.

באחד הימים הסתובב הרב חזן ברחובה של תל אביב, שם פגש בסנדלר עולה חדש. הרב חזן נכנס עמו בשיחה על הא ועל דא ובתוך כדי שיחה הציע לערוך בביתו את ליל הסדר. הלה שמח והסכים.

באותה שנה נערכו כמה לילי סדר כהלכתם לעולים חדשים בערים שונות בארץ, כשבכל אחד מהם השתתפו עשרות עולים. ראוי לזכור כי הפעילות היום עם העולים החדשים הפכה לדבר שבשיגרה, ולילי הסדרים הם חלק מפעולותיו של כל בית חב"ד, אך באותם שנים היתה זו משימה לוגיסטית מורכבת ומסובכת שעלותה יקרה מאד. הרב חזן לא נבהל, והוא הרים את הפרוייקט הזה בנחישות ובהתלהבות גדולה. ההצלחה של כתת הלימוד בגבעת אולגה, הביאה את הרב חזן להעתיק את התכנית גם לערים נוספות. הרב חזן דאג להקמת 'חדרים' בהם למדו ילדי העולים בשעות אחר הצהריים יהדות מפי שומרי מצוות.

סדר יומו של הרב חזן היה עמוס וצפוף. את פרנסתו ופרנסת משפחתו בת ה-13 הילדים מצא מהגהת ותיקון ספרי תורה. למרות קשיי הפרנסה הוא הקדיש לכך זמן מועט בלבד ומשכורתו היתה בהתאם. את רוב יומו הקדיש לעולים במטרה להפיץ כמה שיותר יהדות בקרב כמה שיותר עולים.

הוא נסע לערים בהם היה ריכוזי עולים חדשים, וערך שם ביקורי בית ואסיפות

תש"נ. מגיש לרבי את ספרו "נגד הזרם" במהדורה האנגלית

העולים. "ביקשתי שיביא גם את הילדים כיוון שהיהדות בארץ הקודש תוססת וחיה ולא כמו בברית המועצות ששם רק היהודים הזקנים הגיעו לבית הכנסת. בין כה וכה ההתרגשות תפסה את העולה, והוא החל לספר לכל חבריו מסביב על ליל הסדר החשאי שסבו היה עורך".

"כשהבנתי שיש בשכונה זו אפשרויות למשימה, החלטתי לפעול במקום גם בחג הפורים. שאלתי אותם: 'אתה יודע מהו פורים?' והוא השיב בחיוב: 'הרי אוכלים 'המן טאשן' [אוזני המן], אמר לי. 'ומגילה אתה יודע מהי?' הוספתי לשאול אותו והוא ענה בלחש כחושש מפני העוקבים של הק.ג.ב. 'יש לי בבית מגילה קטנה שהיתה של סבא'.

ואכן, ביצענו מסיבת פורים לעולים החדשים במקלט השכונתי בו התקיימו לימודי עברית עבור העולים. קניתי כמות גדולה של אוזני המן ובליל פורים הגעתי למקלט בגבעת אולגה, שם הצגתי את עצמי בפני קהל גדול שהיה במקום. בתחילה היו

פנה אפוא לרב חזן ונדהם לגלות כי היחודי הזה אינו אלא עולה ישראלי מברית המועצות. העולה התעניין מאיפה ר' אהרון ומה מעשיו בשכונה.

תוך כדי שיחה התאספו עולים נוספים, תושבי השכונה, שגם הם התפלאו לראות עולה חדש, חרדי. אחד העולים, דובר אידיש, התרגש לראות יהודי מרוסיה שעדיין דובר אידיש רוטטה. הרב חזן הבין כי לפניו יהודי שיועד מעט על יהדות והוא שאל אותו באיזה בית כנסת הוא מתפלל. הלה השיב בפשטות "כשהגעתי לשכונה שאלתי היכן נמצא בית הכנסת ואז אמרו לי שאין בית כנסת בשכונה ולכן לצערי אינני מגיע לבית כנסת".

היה זה ימים אחדים לפני פורים ור' אהרון כבר חשב על חג הפסח. "אתה מעוניין שנעשה אצלך בבית ליל הסדר?" שאלו ר' אהרון והלה הופתע. "אני אביא עמי מצות ומאכלי פסח בשפע רב", הוסיף ר' אהרון לשכנע, והלה הביע את הסכמתו לערוך את ליל הסדר בהשתתפות משפחתו וידידיו מקרב

תשכ"ח. מבצע תפילין ליד הכותל

במהלכם עודד את העולים לקיום המצוות. רבים מהילדים אף עברו ללמוד במוסדות תורניים. חלק מהמימון לפעילות הגיע מנדיבות לב של מר לוינטשיין, שראה בפעולות אלו משימות קודש.

למעלה מעשרים וחמש שנה פעל הרב חזן בקרב העולים החדשים, ובמשך שנים אלה פעל גדולת ונצורות. גם כיום, למרות גילו המופלג בלע"ה, הוא ממשיך לעבוד עם יהודי רוסיה. הוא לחלוטין לא אוהב לסכם את פעילותו במספרים. בשמחה הוא מוכן לספר ממה שהיה בשטח – הצלחות וקשיים, אותם חווה בעת הפעילות בשטח:

"רוב העולים שהגיעו לארץ היו לא נימולים כין שהקומוניסטים לא אפשרו זאת", הוא מספר. "בתחום הזה היתה הצלחה גדולה. פרסמתי מודעות בעיתונים ברוסית ובאידיש וקראתי לכל מי שרוצה לעשות ברית, שיפנה אלי. בעקבות זאת הגיעו מאות רבות של פניות ואני הפנית את המבקשים לבתי רפואה שונים, שם נכנסו כולם בבריתו של אאע"ה".

הכנסת ספר תורה לבית כנסת לעולים חדשים

הכל התחיל מ'ארציטי'...

על סיפור מעניין של השגחה פרטית מופלאה, מספר הרב חזן:

"פעם הגיע אלי מכתב מבחור בן 19 המתגורר בפרדס חנה והוא מבקש לעשות ברית מילה. אכן, נעניתי לבקשתו וביום המיועד ביקשתי לנסוע לבית הנימול, אולם הנהג שהסיע אותי בקביעות, יהודי שומר מצוות, סירב בטענה כי היום יש לו 'ארציטי' ואם יסע עמי לפרדס חנה, הוא עלול להפסיד תפילת מנחה במנין. אמרתי לו שלא ידאג ואני אארגן לו מנין לאמירת קדיש. הנהג השתכנע ויצאנו לדרך. כלל לא ידענו מה היא ארציטי הזה יפעל בפרדס חנה.

"כשהגענו לבית בפרדס חנה קיבל אותנו עולה מבוגר, אביו של הבחור. התיישבנו לדבר אודות מהותה של מצוות ברית מילה והוא סיפר לי כי בנו שביקש לעבור ברית מילה, שוהה כעת בקיבוץ של השומר הצעיר.

"לאחר זמן לקראת שקיעת השמש אמרתי לאותו עולה מבוגר כי היהודי שבא איתי יש לו 'ארציטי' והוא חייב להתפלל במנין, וביקשתי ממנו לארגן מנין. הלה הביע מיד את הסכמתו שהתפילה תתקיים בביתו ואני יצאתי החוצה לחפש אנשים שישלימו למנין. לפתע פגשתי בקבוצה גדולה של עולים מבוגרים. פניתי לאחד מהם שהיה נראה כבן שבעים והלה שידע מהי תפילה, נהנה מהרעיון להתפלל במנין והכל הצטרפו אלי.

"כמה מהמבוגרים שבהם עוד זכרו מהי התפילה, וכך התפללנו מנחה והנהג שלקח אותי אמר קדיש במנין.

"כשסיימנו תפילת מנחה שאלתי אותם האם יסכימו להמתין עד זמן מעריב. להפתעתי כולם הסכימו ובינתיים התפתחה בינינו שיחה. דיברתי איתם על פתיחת 'חיידר' ביישוב, ואחד מהם סיפר כי בבנין מרכז הקליטה הסמוך ישנו חדר שהוקצה לבית כנסת, יש בו ריהוט הולם ארון קודש שולחנות כסאות ואפילו סטנדר לרב, אולם ספרי קודש וספר תורה אין.

"כשמעתי זאת שאלתי אותם 'אם אביא לכם ספר תורה וספרי קודש, האם תתחילו להתפלל פה בקביעות?' הללו השיבו בחיוב ואני הבטחתי כי בעוד כמה ימים אחזור עם ספר תורה וספרי קודש ובאותה הזדמנות נערוך הכנסת ספר תורה ברוב פאר והדר. כך אמרתי בעוד מוחי מתחיל לחשוב מאיפה אפשר יהיה להשיג ספר תורה.

"כשחזרתי לבני ברק בשעת לילה מאוחרת, לא פניתי לביתי אלא מיד הלכתי אל ביתו של מר לוינשטיין ששייך לי רבות בתרומות כספיות. הבהרתי לו כי דרוש לי בחיפז ספר תורה וספרי קודש עבור בית הכנסת לעולים בפרדס חנה. הוא חשב כמה דקות, ואז אמר 'אני אדאג לספר תורה ויחד עמך אסע לפרדס חנה שם נערוך הכנסת ספר תורה'. לא האמנתי למשמע אוזני אבל התחלתי מיד להתכונן לאירוע הגדול. מר לוינשטיין אפילו דאג להכניס הזמנה פומבית לאירוע בעיתון המודיע.

"ביום המיועד נסענו לפרדס חנה בלוויית כמה בחורי ישיבה. הצטיידנו לא רק בספר תורה וספרי קודש, אלא אפילו בכיבוד לסעודת מצווה.

"הגענו למרכז השכונה שנבנתה עבור העולים; מראה עגום למדי: מבנים זמניים חד-פעמיים ובלב השכונה מתנשא בניין מרכז הקליטה בו נמצאים משרדים, אולפן ללימוד עברית, מועדון וכמובן בית הכנסת. סידרנו תהלוכה בה השתתפו עשרות רבות של עולים, רבני פרדס חנה, ואפילו כתיבי עתונות מקומית.

"בשירה וריקודים הגענו אל מרכז הקליטה ונכנסנו אל בית הכנסת ברוב שמחה, בריקודים ובשירה. באמצע צדו עיני בבחור צעיר שרוקד בשמחה גדולה. בשעת הסעודה שאלתי את עולה ישיש שבנו היה אמור לעבור ברית, מי הוא הבחור שכה שמח לרקוד בשמחת התורה? הלה הביט בי במבט מתפלא 'זה הרי הבן שלי', אמר, 'למרות שהוא נמצא בקיבוץ, הוא שמח מאד לעשות ברית מילה; ובכלל – הוסיף – אנו הרי צאצאיו של רבי פנחס מקוריץ מתלמידיו של המגיד ממזריטש..."

"מי היה יכול לחשוב ש'ארציטי' של הנהג יפתח בית כנסת לעולים בשכונת העולים בפרדס חנה!..."

אם היום יש ארגונים שפועלים בקרב העולים, הרי שהרב חזן היה בעצמו ארגון מהלך. הוא דאג לכל פרט, בכתתו רגליו או בנסיעותיו באוטובוסים (הישנים של פעם...) מעיר לעיר, מעולה אחד למשנהו, ודאג להכניס אותם למעגל של יהדות צרופה.

ילדיו מספרים כי לא ראו אותו בכלל בבית. "אבא היה יוצא בבוקר וחוזר מאוחר בלילה" – מספר אחד הבנים – "בבוקר עבד כמגיה של ספרי תורה אך רוב שעות היום היה מסתובב בכל רחבי הארץ כדי להפיח רוח יהודית אצל העולים מברית המועצות".

כשאני שואל אותו על כך, הוא מגיב: "אני שמח שלמרות שכמעט ולא הייתי בבית וכמעט שלא עסקתי בחינוך הילדים, כולם התחנכו בדרכי החסידות. וב"ה חלק גדול מבניי ונכדיי משמשים כשלוחי הרבי בכל קצווי תבל..."

אם לא די בכך, הרי שלאחר יום עבודה עמוס פעילות, ר' אהרן היה יוצא כמה לילות בשבוע לשדה התעופה, שם בשעות הקטנות של הלילה היה ממתין לעולים שזה עתה נחתו בשדה התעופה בן גוריון – ומחלק להם סידורים, חומשים, טליתות ותפילין.

כמו כל פרויקט שלקח על עצמו, גם הפעילות היחודית הזאת שהתקיימה בשדה התעופה, היתה לאחר מכשולים רבים.

בתקופה מסוימת החלו המיסיונרים, להבדיל, לפעול גם הם בקרב העולים. הם הפיצו את ספריהם הנלווים בקרב העולים בכל רחבי הארץ. "כאב לי מאד לראות כיצד המיסיונרים מצליחים לחזור לבתיהם ולליבם של העולים הטריים ונלחמתי בכל כוחי נגד חלוקת הספרים המיסיונריים", הוא מספר. שלחתי מכתבים רבים לשרים ואישי ציבור, אך לא נענית.

"יום אחד החלטתי לעשות מעשה. הגעתי לכנסת ודיברתי עם כמה חברי כנסת על הנושא, אך כולם הפנו אותי לרב הראשי לישראל הרב שלמה גורן. 'הוא בודאי יעזור לך', התחמקו. לאחר כמה מכשולים נוספים הגעתי לפגישה עם הרב גורן והבהרתי לו כי על הרבנות הראשי לפעול נגד המיסיונרים. 'מה אפשר לעשות?' שאל ולפי טון השאלה שלו הבנתי כי הוא עצמו לא יודע מה לעשות. השבתי לו: 'תדפיסו ספרי תנ"ך ותחלקו אותם בבתי העולים חיים אין כסף. כפי הרגיל, השיב כי אין לכך תקציבים. ראיתי שגם הוא לא מעוניין לפעול באמת כנגד המיסיון, קמתי אפוא והלכתי לדרכי'."

כאמור, ר' אהרון עבד כמגיה ספרי תורה מטעם משרד הדתות, וכששם שמעו ממנו על מלחמתו למען חלוקת תנ"ך לעולים, החליט

ביקור בית אצל משפחת עולים

הממונה עליו לסייע במאבק זה ולחלק בשדה התעופה 'חבילות יהדות' המכילות טליתות, תפילין, סידורים וחומשים.

"הטילו עלי את המשימה החשובה הזאת לקבל את העולים עם ספרי הקודש", מספר הרב חזן. "בהנהלת שדה התעופה לא אהבו את העובדה שיהודי דתי עומד ומחלק תשמישי קדושה, והם הורו לי להעמיד את הדוכן שלי בקצה אולם הנכנסים. התחכמתי אפוא ותליתי על הדוכן שלט באותיות קידוש לבנה ברוסית ובאידיש: "פה מחלקים חינם טליתות ותפילין". כמה לילות בשבוע עמדתי בשדה התעופה וחילקתי תשמישי קדושה. לעתים הייתי נשאר במקום עד שהפציע היום ואז הייתי יוצא במבצע תפילין אינטנסיבי. (נרגש): מאות רבות של עולים ירדו מהמטוס, נכנסו לארץ ישראל והניחו תפילין בפעם הראשונה בחייהם..."

כך נמשכה הפעילות יותר משנה, כך שהחליט מי שהחליט, כי לתפקיד זה צריך מישהו 'מתון' יותר בדעותיו, ובמקומו העמידו איש בעל דעות ציוניות מובהקות.

חידר לעולים

ב אותה תקופה דאג הרב אהרון חזן למלא את הוראתו של הרבי ליישב עולים חדשים בנחלת הר חב"ד שזה אך הוקמה. הוא דאג אפוא ליידיע את העולים החדשים אודות השכונה החדשה והפנה לשם את המשפחות המתאימות.

את אחת המשפחות הוא מצא בבני ברק אצל האדמו"ר ממחנובה זצ"ל שביקש ממנו לסייע למשפחה. הוא נסע עמם למשרדו של הרב אפרים וולף וביקש ממנו שיסדרו להם דירה בנחלת הר חב"ד. התברר כי אין דירות פנויות. ר' אהרון הבין כי משפחה של עולים חדשים לא תמצא את מקומה בבני ברק וכי חייבים למצוא להם דירה כפי שהרבי רוצה, בנחלת הר חב"ד. לא איש כר' אהרון חזן יתקפל, ולאחר דין ודברים ממושך שלא הועיל, הוא עזב את משרדו של הרב וולף בהשאירו את המשפחה במשרד. הדירה המיוחלת נמצאה לבסוף, והמשפחה מתגוררת עד היום הזה בנחלת הר חב"ד, משפחת חסידים יראים ושלמים...

ארגון קליטה של איש אחד.

הפצה עולמית מראים ומשמיעים משיח

חנוכיה לרכב עם שלט מואר 770 ₪
ללא שלט 640 ₪

מוצרים נוספים: * שלט "ברוך הבא" * מערכת דגברה * חולצות משיח

מוצרי משיח

לשקט והרמוניה:
סמורי דגאל סלפון: 053 952770
Email: m_moshiach@bezeqint.net

הניסיון הקשה ביותר

בטרם מל אברהם אבינו את עצמו, הוא היה נתון בקונפליקט: מחד – זוהי מצוות הקב"ה, אך לאידך – בכך הוא עלול לאבד את רבבות מקורביו. לרגע חשב אברהם לבצע את מצוות הקב"ה בצנעה, ולהסתיר את הדבר ממקורביו, אלא שממרא חשב אחרת... • ההשלכות האקטואליות מנסיון ברית המילה, לדורנו זה – מתוך נאומו של הרה"ג ר' שניאור זלמן לבקובסקי, ראש ישיבת תומכי תמימים המרכזית ב-770, בכינוס הקהל

נשאלת השאלה: אברהם אבינו עבר עשרה ניסיונות, האחד קשה יותר מחברו, ומה המיוחד בברית המילה, שדווקא בגללה זכה להתגלות הקב"ה אליו? השלכתו של אברהם אל כבשן האש לא הייתה ביטוי מספיק של מסירות נפש? הפצת האמונה תוך מלחמה במלך המושל בכיפה, זאת איננה הוכחה למסירות נפש? כל אחד מהניסיונות מהווה הוכחה חד-משמעית למסירות נפש של אברהם, לא פחות מפעולת המילה, ומדוע רק לאחר המילה התגלה הקב"ה לאברהם? ובמידה מסויימת, פעולת המילה פחותה משאר הנסיונות, שכן עליה קיבל ציווי מפורש מהקב"ה, ומי יעמוד לנוכח ציווי שקיבל ישירות מהקב"ה? כשיורדים לפרטים, מגלים כמה דברים תמוהים ביותר בקשר לברית מילה של אברהם אבינו:

תלמידי התמימים מקבלים השפעות אדירות ממיסדי הישיבה ונשיאיה, הלוא הם הרבי הרש"י, הרבי הרי"צ והרבי מלך המשיח. הם המאירים באור האמונה את נשמותיהם של תלמידי התמימים, ומעניקים להם שפע כוחות להתמודדות מול הניסיונות בהם אנו שרויים.

ל מייסד הישיבה, הרבי הרש"י, מסופר כי בהיותו ילד קטן נכנס אל סבו, הרבי הצמח-צדק, והחל לבכות. לשאלת הצמח-צדק מדוע הוא בוכה, סיפר הרבי הרש"י כי למד בחדר שהקב"ה התגלה אל אברהם אבינו, ומדוע אליו לא התגלה? אמר לו הצמח-צדק, שכשיהודי בן 99 מחליט למול את עצמו, מגיע לו שהקב"ה יתגלה אליו.

ב שנים האחרונות אנו חיים בתקופה של ניסיון קשה מאוד. הקב"ה מנסה אותנו, לדעת עד כמה איתנה אמונתנו בדברי הרבי מלך המשיח, נביא דורנו. כנגד כל התחזיות שגם האופטימיים שבהם צפו קריסה מוחלטת של אמונתנו בהתגלותו הקרובה של הרבי מלך המשיח – חסידי חב"ד בעולם כולו הולכים ומתחזקים באמונה זו, ומיום ליום מוסיפים בפעולות מיוחדות על מנת לזרז את אותה התגלות מיוחדת.

ממי אנו שואבים את הכוח לאמונה חזקה זו? מתלמידי ישיבות תומכי תמימים. אניש הפזורים ברחבי העולם, יונקים עוצמות אמונה מהתמימים, שחיים את ענייני גאולה ומשיח 24 שעות ביממה.

ומהיכן שואבים תלמידי התמימים את אמונתם?

השכליים, לא להתחשב בכלום, ולקיים את ציווי ה' בפרהסיא.

ומה היה בסוף? לא רק שפעולת המילה לא הפריעה לאברהם בפעולות הקירוב, אלא שבעקבות הברית נוספו עוד אלפי גרים, וכפי שהמדרש מביא את הפסוק "ידי עמים נאספו", שדווקא לאחר ובעקבות המילה נאספו אל אברהם גרים רבים.

והי הוראה עבור כל אחד ואחד מאיתנו. אנחנו צריכים לקיים את הוראותיו של הרבי ללא פקפוק, גם אם לפעמים נראה לנו שקיום הוראותיו של הרבי יעמיד בסכנה את כל מפעל הקירוב הגדול שבנינו במהלך השנים.

אני זוכר את התקופה בה הורה הרבי לצאת לעבודה בסיסמת 'ופרצת'. היו חסידים גדולים שחששו שעבודה מסוג זה תגרום לנזק לאופי הפנימי של חסידות חב"ד. הם היו רגילים להקדיש שעות לעבודת התפילה, וכדי לצאת ידי חובת הפצת המעיינות 'חוצה' – הם הסתפקו בעבודה עם יהודים שומרי תורה ומצוות שעדיין לא טעמו את טעמה של תורת החסידות. ללכת ל'חוצה' ממש, זה לא היה נראה להם...

גם אז היו שטענו שהליובאוויטשערס לא לומדים, ורק עומדים ברחובות להניח תפילין. היו חסידים שחששו, ובהגיון רב, שגישה זו עלולה לרחק אלפי יהודים שומרי תורה ומצוות מחסידות חב"ד.

זה היה ניסיון קשה, אבל רוב חסידי חב"ד עמדו בניסיון. היום אנחנו רואים שאין דבר העומד נגד רצונו של הרבי, ואם הולכים בכוחו של הרבי, הרי דווקא העבודה עם ה'חוצה' קירבה אלפי יהודים לתורת החסידות, והרבי הצליח להעמיד רבבות חיילים ממושמעים להוראותיו ופקודותיו.

זאת עבודתם של כל חסידי חב"ד בכלל, ושל תלמידי התמימים בפרט: על כולנו להעביר את המסר של הרבי, כפי שהרבי הורה לנו, מתוך ביטחון מלא שהמסר יתקבל. הרבי אמר מפורשות שהעולם מוכן לקבל את המסרים הברורים ביותר אודות הגאולה ומלך המשיח. הרבי הכין את העולם לקלוט את המסר, ואנחנו, החיילים של הרבי, צריכים להפיץ את המסר עד שכל העולם יידע שעליו להתכונן לגאולה.

אנו צריכים רק להתפלל שזכה שהמסר של הרבי יופץ על ידינו, ותיכף ומיד ממש נזכה להתגלות הרבי מלך המשיח, שיוציאנו מהגלות המר הזה, לגאולה האמיתית והשלמה.

הרב שניאור זלמן לבקובסקי

זה היה ניסיון גדול. מצד אחד הקב"ה מצווה עליו לבצע את פעולת הברית, ומצד שני השכל הישר אומר שביצוע ציווי הקב"ה ירחיק מעליו את אלפי מקורביו, ויוריד לטימיון עבודה של עשרות שנים.

כדי להבין עד כמה גדול הניסיון, אפשר ברשימותיו של הרבי הר"י על לבטיו הקשים של רבי יוסף, מגדולי חסידי רבינו הזקן, שהצטווה על ידי רבינו הזקן להיות בעל עגלה. שם מדובר היה באחד שלמד לעצמו, ואפשר לתאר אילו ייסורי נפש עבר אברהם אבינו, שהיה משפיע לאלפים ורבבות, כאשר הצטווה על-ידי הקב"ה למול את עצמו, ולהבדל מאלפי מקורביו.

נחשוב על אדם בזמננו, משפיע לאלפי אנשים, שמקבל הוראה מהרבי לעזוב את עבודתו ולהיות בעל עגלה. גם אם מדובר בחסיד שמקושר בכל נימי נפשו לרבי, הוא עלול להתלבט ולחשוב, שאולי כדאי למסור את נפשו ולא לקיים את מצוות הרבי, ובלבד שלא לנתק את הקשר עם אלפי יהודים שהוא המשפיע שלהם...

יותר מכך: אברהם חשש, שאם יודע למקורביו שהוא מתכוון לקיים את ציווי ה' ולחתום בבשרו את ברית קודש – עלולים מקורביו להגיע ולשכנע אותו למסור את נפשו עבורם, ולא להפרד מהם.

כדי לפתור את הקונפליקט, חשב אברהם לבצע את פעולת המילה בחשאי. כך גם יבצע את רצון ה', וגם אף מקורב לא יתרחק ממנו. את הרעיון הזה סיפר לממרא, אלא שזה אמר לו שאם הוא מעוניין לקיים כראוי את ציווי הקב"ה, עליו להניח בצד את כל החשבונות

הפסוק מדגיש שהברית התקיימה "בעצם היום הזה", ומפרש רש"י שהדגשה זו מלמדת אותנו שלא נתיירא אברהם אבינו "לא מן הגויים ולא מן הליצנים, ושלא יהיו אויביו ובני דורו אומרים, אילו ראינוהו לא הנחנוהו למול ולקיים מצוותו של מקום". לכאורה, מדובר באותו אברהם שעד היום הלך נגד כל העולם, ומדוע מדגיש רש"י שכעת הוא לא פחד מן הגויים? ועוד, עד היום קיים אברהם את כל התורה, וזה לא הפריע לגויים ולליצנים, ומדוע שדווקא הברית תפריע להם עד כדי שלא יניחוהו לבצע את רצונו. וחוף מזה, כיצד בדיוק הם התכוונו להפריע לו לבצע את פעולת המילה?

עוד מדגיש הפסוק, שברית המילה נערכה "באלוני ממרא", ומבאר רש"י ש"הוא שנתן לו עצה על המילה, לפיכך נגלה אליו בחלקו". גם כאן קשה, מה כל כך קשה בפעולת המילה, שאברהם אבינו היה צריך ללכת ולהתייעץ עם לקיים את רצון ה'?

יש מפרשים שמסבירים שאברהם התייעץ איתו אם לעשות את הברית בפרהסיא או בצנעה, אך שאלה כזו לא מתאימה לאברהם שעד אז לא התחשב באף אחד, ופעל בפרהסיא מתוך מסירות נפש.

בכל אופן, רואים שפעולת הברית גתה מאברהם מאמץ עליון, גדול יותר מכל הנסיונות האחרים. צריך רק להבין מדוע?

כ אשר מתבוננים באופן עבודתו של אברהם אבינו, אפשר להבין את גודל הניסיון:

במשך שנים עבד אברהם למען מטרה אחת: להאיר את העולם באור האמונה בבורא העולם. עשרות שנים של עבודה הניבו תוצאות נפלאות, ואלפי אנשים החלו להאמין בבורא העולם. אברהם היה בטוח שעבודתו הקדושה גורמת נחת רוח מיוחדת למעלה, והניסים העצומים שחווה הוכיחו זאת שוב ושוב.

ואז, לאחר שנים של עבודה עם העולם, מצווה אותו ה' למול את עצמו, לחתום בבשרו את ברית, שתבדיל אותו מהעולם. זה מה שהפחיד את אברהם. ההבדלות מהעולם, השוני שיהיה בינו לבין אלפי מקורביו.

אברהם חשב לעצמו, שאם הוא יעשה את הצעד הזה, בו ייבדל מצאן מרעיתו, יאמרו כולם שכל עבודתו עד כה לא הייתה כדי להעלות אותם על דרך המלך, אלא לצרכיו האישיים. עובדה: כשהוא מגיע לשיא הקשר עם הקב"ה, הוא מבצע את הברית לעצמו בלבד, ולא מכניס בברית מיוחדת זו את כל מקורביו.